

WK.60/16/2760/2017

Pan
Robert Paluch
Wójt Gminy Wilczyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 1 czerwca 2017 roku do 14 lipca 2017 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wilczyce za 2016 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 14 lipca 2017 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Wilczyce. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

We wrześniu 2014 roku dokonano wyboru banku do wykonywania bankowej obsługi budżetu Gminy. Do przedmiotu wykonywania bankowej obsługi przyjęto m.in. otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych jednostek, które nie wykonują budżetu Gminy, tj. instytucji kultury i zakładu budżetowego. Nieprawidłowość narusza art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych².

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Stwierdzono przypadki nieprzestrzegania w 2016 roku, zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont, a mianowicie:
  - a) 224 „Rozrachunki budżetu” nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych budżetów oraz według poszczególnych tytułów,
  - b) 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” nie prowadzono ewidencji zapewniającej, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
  - c) 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków,

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U z 2016 r. poz. 1870 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

d) 240 „Pozostałe rozrachunki” nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Powyższe narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz w obowiązującej w Urzędzie Gminy polityce rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 38/2012 Wójta z dnia 30.07.2012 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Wilczyce.

2. Przyjęta w Urzędzie Gminy technika księgowania należności cywilnoprawnych, nie zapewniała możliwości sporządzenia sprawozdania jednostkowego RB-27S w zakresie zaległości, nadpłat i odsetek z tytułu: najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego oraz dochodów ze sprzedaży majątku. Na podstawie ewidencji analitycznej (konto 221) dotyczącej ww. należności cywilnoprawnych prowadzonej według kontrahentów, Referent ds. księgowości budżetowej, przy pomocy tabeli sporządzanej w programie Microsoft Word, ustalał kwotę zaległości, nadpłat i odsetek z podziałem na poszczególne paragrafy dochodów. Na podstawie tych wyliczeń wykazywano dane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych za poszczególne kwartaly 2016 roku. Nieprawidłowość narusza § 16 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w pkt. 30 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
3. Pod datą 7.12.2016 r. oraz 9.12.2016 r., operację gospodarczą związaną ze zwrotem na rachunek bankowy budżetu, zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 1.338,60 zł, ujęto w księgach rachunkowych budżetu zapisem: Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 240 „Pozostałe rozrachunki” jak również w księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki zapisem: Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” i Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”. W konsekwencji powyższego pod datą 31.12.2016 r. saldo konta 130 w kwocie 1.338,60 zł, przeniesiono na stronę Wn konta 800 „Fundusz jednostki” i bezpodstawnie wykazano w „Zestawieniu zmian funduszu” jako inne zmniejszenia, natomiast zobowiązanie w kwocie 1.338,60 zł z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy ujęte w ewidencji księgowej budżetu oraz w ewidencji księgowej jednostki zostało wykazane w sprawozdaniach finansowych podwójnie tj. zarówno w bilansie jednostki budżetowej w poz. Pasywa C.II.5 *Pozostałe zobowiązania* jak i w bilansie budżetu w Pasywa poz. *1.3 Pozostałe zobowiązania (Pasywa)*. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości³.
4. Pod datą 30.12.2016 r., operację gospodarczą związaną z pomyłkowym zwrotem do Urzędu Wojewódzkiego dotacji w podziale 751/75101/2010 w kwocie 620,39 zł, ujęto w księgach rachunkowych budżetu zapisem: Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” i Ma 133 „Rachunek budżetu” jak również w księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki zapisem: Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” i Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (bez podziałki klasyfikacji budżetowej). W konsekwencji powyższego pod datą 31.12.2016 r. saldo konta 130 w kwocie 620,39 zł, zostało przeniesione na stronę Ma konta 800 „Fundusz jednostki” i wykazane w sprawozdaniu finansowym „Zestawieniu zmian funduszu” jako inne zwiększenia, natomiast należność w kwocie 620,39 zł, z tytułu pomyłkowego zwrotu dotacji ujęta w ewidencji księgowej budżetu oraz w ewidencji księgowej jednostki została wykazana w sprawozdaniach finansowych podwójnie

---

³ Dz. U z 2016 r. poz. 1047 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

tj. zarówno w bilansie jednostki budżetowej w Aktywa poz. B.II.4 „Pozostałe należności” jak i w bilansie budżetu w Aktywa poz.II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia”. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

5. Pod datą ostatniego dnia kończącego każdy kwartał 2016 roku, na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu Gminy kwoty przypisów i odpisów należności podatkowych. Stwierdzono, że kwartalne kwoty przypisów i odpisów nie wynikały z kont szczegółowych podatników oraz nie odzwierciedlały faktycznych należności z tytułu podatków, lecz ujmowane były w ewidencji księgowej Urzędu w takiej wysokości, aby salda Wn i Ma konta 221 wykazywały stan zaległości i nadpłat, zgodny z danymi wykazywanymi w sporządzanym przez pracowników księgowości podatkowej „Rb-27S miesięczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych” w zakresie podatków. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust.1 w związku z art. 24 ust.2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont 221 i 720 określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
6. Zamknięcia ksiąg rachunkowych na koniec 2016 roku nie poprzedzono weryfikacją ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich obciążających jednostkę kosztów, w konsekwencji czego w księgach rachunkowych roku 2017, ujęto co najmniej kwotę 17.484,05 zł, dotyczącą kosztów 2016 roku, co narusza art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. Dokonane przez podatników wpłaty podatku od nieruchomości od osób prawnych, na kwotę co najmniej 16.819,04 zł, prawidłowo ujęto na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” w rozdziale 75615 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób prawnych”, natomiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ww. kwotę nieprawidłowo ujęto w rozdziale 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”. Pracownik odpowiedzialny za ewidencję ww. dochodów zaniechał wyjaśnienia powstałych na koncie 221 różnic pomiędzy kwotami wpłat ujętymi w ewidencji szczegółowej podatników a kwotami ujętymi w ewidencji księgowej Urzędu. Nieprawidłowość narusza art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
8. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, iż:
  - a) wydatki w łącznej kwocie 39.826,96 zł, tytułem zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego zaklasyfikowano do § 443 „Różne opłaty i składki” zamiast do § 433 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”,
  - b) w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2016, w rozdziale 75011 w § 2350 „Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom” wykazano dane w wysokości 93,00 zł dotyczące opłaty za udostępnianie danych osobowych. Paragraf 2350 nie powinien być stosowany w samorządowej jednostce budżetowej, gdyż dotyczy on dochodów budżetu państwa a nie dochodów jednostki samorządowej. W sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu dochody te winny być wykazywane w § 0690 „Wpływy z różnych opłat”,
  - c) dochody za udostępnianie danych osobowych w części należnej jednostce samorządu terytorialnego ujmowane były w ewidencji księgowej Urzędu w § 2360 „Dochody jednostek

samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”, zamiast w § 0690 „Wpływy z różnych opłat”,

d) wydatek dotyczący dotacji celowej udzielonej LKS „Huragan” Wilczyce (podmiot spoza sektora finansów publicznych) na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w kwocie 60.000,00 zł, został zaklasyfikowany do § 2830 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych”, zamiast do § 2360 „Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”.

Powyższe narusza zasady klasyfikacji działów, rozdziałów oraz paragrafów dochodów i wydatków określone w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴.

9. W zakresie wykazania danych w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” w sprawozdaniu „Zestawienie zmian w funduszu” sporządzonym według stanu na dzień 31.12.2016 roku, ustalono, że część danych tj. w pozycjach: *1.1.2 Zrealizowane wydatki budżetowe, 1.1.4. Środki na inwestycje, 1.1.10 Inne zwiększenia, 1.2.2 Zrealizowane dochody budżetowe, poz. 1.2.4 Dotacje i środki na inwestycje* wykazano niezgodnie z ich treścią ekonomiczną, co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, w związku ze wzorem tego sprawozdania stanowiącym załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.

10. W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) W rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, (korekta nr 1 z dnia 25.05.2017 r.) w kolumnie 6 „Wydatki wykonane” w podziałce klasyfikacji:

– 750/75023/4210 wykazano kwotę 55.203,85 zł, zamiast wykazać kwotę 55.308,85, która wynika z ewidencji konta 130-750-75023-4210-00 (wydatki) za okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.,

– 852/85295/4210 wykazano kwotę 210,00 zł, zamiast wykazać kwotę 105,00 zł, która wynika z ewidencji konta 130-852-85295-4210-00 (wydatki) za okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵ w związku z § 9 ust. 2 pkt. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia.

b) W rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, (korekta nr 4 z dnia 7.03.2017 r.):

– w kolumnie 10 „zaległości netto” w podziałce klasyfikacji budżetowej 700/70005/0550 wykazano kwotę zaległości w kwocie 13.546,03 zł zamiast wykazać kwotę 14.816,03 zł, co narusza § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

w związku z § 3 ust.1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia,

c) w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej 758/75801/2920 „Subwencje ogólne z budżetu państwa” wykazano kwotę 3.056.705,00 zł, zamiast wykazać kwotę 3.052.291,00 zł., co narusza § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia.

11. Zbiorcze sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Wilczyce za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31.12.2016 r. (korekta nr 3) z dnia 29.05.2017 r., w zakresie danych wykazanych w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej 758/75801/2920, nie wynika ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania Urzędu Gminy jako jednostki i jako organu za ten sam okres sprawozdawczy. Nieprawidłowość narusza § 6 ust.1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
12. Przeprowadzona w drodze weryfikacji inwentaryzacja konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, które w ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016 r. wykazywało salda: Wn 608.012,01 zł i Ma 18.442,75 zł, nie została powiązana z zapisami księgowymi a także nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych, kontrahentów oraz dłużników, których saldo Wn konta 221 dotyczy. Ponadto nie wyjaśniono i nie zweryfikowano salda Ma konta 221 w kwocie 18.442,75 zł. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2016 rok wykazano jako zwolnione, zamiast do opodatkowania grunty o powierzchni 139.600 m², będące w posiadaniu samoistnym Gminy, oznaczone w ewidencji gruntów symbolem „dr” Drogi. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶. Podatek od nieruchomości na 2016 rok wynosi kwotę 27.920,00 zł.
2. W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych oraz zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31.12.2016 roku zanizono o kwotę 139.269,12 zł skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości. W sprawozdaniach nie wykazano skutków wynikających z deklaracji na rok 2011 rok złożonej przez Gminę Wilczyce w dniu 16.03.2016 r. Nieprawidłowość narusza § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 12 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
3. Nie sporządzono i nie przechowywano w dokumentacji podatkowej kopii decyzji wymiarowych dla podatników sołectwa Wilczyce dotyczących podatków opłacanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego. Decyzje były sporządzane w formie papierowej i w takiej formie były

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 716 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

doręczane. Powyższe narusza art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 Ordynacji podatkowej. Ponadto brak kopii decyzji narusza zasady wynikające z załącznika Nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁷.

4. W wyniku kontroli decyzji w sprawie udzielenia ulgi na nabycie bądź powiększenie gospodarstwa rolnego stwierdzono, że w decyzjach Wójta o Nr Fn.III.3121.2.2016 z dnia 10.02.2016 r. oraz Fn.III.3121.3.2016 z dnia 10.02.2016 r. w sprawie zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego nieprawidłowo określono okres zwolnienia z podatku rolnego tj. wykazano okres zwolnienia od dnia 01.01.2016 r. do dnia 30.11.2020 r. zamiast do dnia 31.12.2020 r. co narusza art. 12 ust. 3 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którym okres zwolnienia, wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów.
5. Wpłaty podatków (od nieruchomości, rolnego, leśnego) dokonywane u inkasentów niezależnie od daty wpłaty ujmowane były w ewidencji na kartotekach kontowych podatników pod datami odprowadzenia przez inkasenta pobranych kwot podatków, zamiast pod faktyczną datą wpłaty, co narusza art. 60 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

IV. W zakresie wydatków:

1. W 2016 roku poniesiono wydatki w kwocie 5.160,00 zł z tytułu wypłaty wynagrodzenia dla Komendantów Gminnych Straży Pożarnych pełniących tę funkcję na podstawie powierzenia z dnia 31.12.2015 roku oraz 1.07.2016 roku. Wykonywanie obowiązków Komendanta Gminnego straży pożarnych i pobieranie z tego tytułu wynagrodzenia na podstawie innej umowy niż umowa o pracę narusza art. 32 ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej⁸.
2. Zamawiający nie określił w opisie przedmiotu zamówienia na usługę pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Wilczyce” wymagań zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy⁹. Nieprawidłowość narusza art. 29 ust. 3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Osobie prawnej o nr karty kontowej 221-003-00001-0000-02 wynajęto lokal w budynku Urzędu Gminy. Stosownie do § 5 umowy najemca zobowiązany był do zapłaty m.in. kosztów za centralne ogrzewanie w wysokości 300,00 zł netto miesięcznie. Ustalono, że od 2014 roku do dnia kontroli najemcę obciążano kwotą 244,00 zł netto, zamiast kwotą 300,00 zł netto, wynikającą

⁷ Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm., dalej rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych,

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 736, dalej ustawa o ochronie przeciwpożarowej

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, dalej ustawa Kodeks pracy

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

z wystawianych faktur za tą usługę. Od lipca 2017 roku wyeliminowano nieprawidłowość. W konsekwencji za okres styczeń 2014 – czerwiec 2017 roku zaniżono należne dochody o kwotę 2.352 zł. Nieprawidłowość narusza art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w związku z § 5 umowy najmu Nr 5/2010/RC z dnia 31.12.2010 roku.

2. W zakresie zaległości cywilnoprawnych z tytułu najmu, dzierżawy oraz użytkowania wieczystego, do dłużników wysyłano wezwania do zapłaty, w których poza wezwaniem do zapłaty należności głównej wskazywano również obowiązek zapłaty kosztów upomnienia w wysokości 11,60 zł. Koszty upomnienia stosuje się do należności wymienionych w art. 2 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹¹. Opłata za użytkowanie wieczyste, najem oraz dzierżawę jest świadczeniem cywilnoprawnym, a do wszelkich sporów, w tym do dochodzenia należności zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny¹². W konsekwencji w 2016 roku od zaległości cywilnoprawnych, nienależnie pobrano koszty upomnienia w łącznej kwocie 162,40 zł.

VI. W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi

Rada Gminy uchwałą Nr XVII/111/2016 z dnia 21 lipca 2016 r. podjęła decyzję o likwidacji z dniem 30 września 2016 roku samorządowego zakładu budżetowego pn. „Zakład Gospodarki Komunalnej w Wilczycach”. W związku z likwidacją ZGK została przeprowadzona inwentaryzacja na dzień 30 września 2016 roku w formie spisu z natury: środków trwałych, budowli i wyposażenia. W zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji mienia ZGK ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) inwentaryzację środków trwałych trudno dostępnych oglądowi (budowli) tj. sieci wodociągowych przeprowadzono w drodze spisu z natury, zamiast w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
- b) przeprowadzona inwentaryzacja należności i zobowiązań oraz wartości niematerialnych i prawnych, nie została powiązana z zapisami z ksiąg rachunkowych oraz odpowiednio udokumentowana,
- c) zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji środków pieniężnych znajdujących się na dzień 30.09.2016 roku na rachunkach bankowych ZGK.

Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1-4 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Wilczyce poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1201, dalej ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

¹² Dz. U. z 2017 r. poz. 459, dalej Kodeks cywilny

Organem wykonawczym Gminy Wilczyce jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Ustalając przedmiot zamówienia w postępowaniu w sprawie wyboru banku do wykonywania bankowej obsługi budżetu Gminy przyjmować otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych budżetu Gminy i jednostek budżetowych, stosownie do art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. Konta ksiąg pomocniczych (ewidencję analityczną) prowadzić zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., oraz dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Gminy w Wilczycach, a w szczególności:
  - a) do konta 224 „Rozrachunki budżetu” prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych budżetów oraz według poszczególnych tytułów,
  - b) do konta 080 „Środki trwale w budowie (inwestycje)” prowadzić ewidencję zapewniającą, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
  - c) do konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków,
  - d) do konta 240 „Pozostałe rozrachunki” prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.
3. Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną umożliwiającą wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S prawidłowych danych, zgodnych z ewidencją księgową, stosownie do § 16 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
4. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ujmować tylko w ewidencji księgowej Urzędu, na kontach służących do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych

na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia.

5. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby kwoty przypisów i odpisów należności podatkowych były sporządzane i przekazywane do Referatu Finansowo – Budżetowego na bieżąco.
6. Na bieżąco uzgadniać i wyjaśniać różnice pomiędzy ewidencją podatkową prowadzoną na kontach szczegółowych podatników a ewidencją prowadzoną na kontach księgi głównej Urzędu, stosownie do art. 16 ust.1 ustawy o rachunkowości.
7. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. W planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości prawidłowo stosować klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
9. Sprawozdania finansowe sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje zgodnie z treścią ekonomiczną w zakresie ustalonym we wzorach sprawozdań, stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do § 17 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
10. Sprawozdanie jednostkowe Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzać rzetelnie oraz wykazywać w nim dane wynikające z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności w kolumnie "Wydatki wykonane" wykazywać zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego.
11. Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzać rzetelnie oraz wykazywać w nim dane wynikające z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności:
  - a) w kolumnie 10 „Należności pozostałe do zapłaty, w tym: zaległości netto” wykazywać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych, stosownie do § 3 ust.1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia,
  - b) w kolumnie "Dochody otrzymane" wykazywać kwoty subwencji ogólnej i dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 4 ust. 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia.
12. Sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki

- budżetowej i jako organu, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
13. Inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, przeprowadzać w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony przeprowadzać drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacją wartości tych składników, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Wyniki inwentaryzacji prawidłowo dokumentować oraz powiązać je z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  14. Sporządzić korektę deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2016 rok zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Uregulować zaległy podatek od nieruchomości za 2016 r.
  15. Dokonać korekty sprawozdań rocznych Rb-27S oraz Rb-PDP za 2016 rok w zakresie skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatków, zgodnie z § 24 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
  16. Sporządzać kopie decyzji wymiarowych i przechowywać je przez okres 10 lat kalendarzowych, poczynając od 1 stycznia roku następnego od daty zakończenia sprawy, stosownie do art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 Ordynacji podatkowej jak również postanowień załącznika nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych zgodnie z którym decyzje wymiarowe posiadają kategorię archiwalną B-10.
  17. Zwolnienie w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego przyznawać na okres 5 lat licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy o podatku rolnym.
  18. Wpłaty podatków dokonane u inkasentów ujmować w ewidencji na kontach podatników pod datą pobrania podatku przez inkasenta, zgodnie z art. 60 § 1 Ordynacji podatkowej.
  19. Świadczenia pieniężne dla Komendanta Gminnego OSP z tytułu sprawowanej funkcji wypłacać wyłącznie w formie wynagrodzenia w ramach stosunku pracy jako jedynej dopuszczalnej prawem gratyfikacji, stosownie do art. 32 ust. 3a ustawy o ochronie przeciwpożarowej.
  20. W Specyfikacji Istotnych warunków Zamówienia na usługi lub roboty budowlane każdorazowo określać wymóg zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem czynności których wykonanie polega na wykonaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy oraz sposób dokumentowania zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę, uprawnień Zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez Wykonawcę wymogu zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę, oraz sankcji z tytułu niespełnienia wymogu, zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia. stosownie do art. 29 ust. 3a w związku z art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Prawo zamówień publicznych.

21. W stosunku do najemcy o nr karty 221-003-00001-0000-02 podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie różnicy z tytułu zaniżonej kwoty kosztów za centralne ogrzewanie za okres styczeń 2014 – czerwiec 2017 roku.
22. Koszty upomnienia stosować tylko do egzekucji administracyjnych należności wymienionych w art. 2 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przy dochodzeniu należności cywilnoprawnych stosować przepisy ustawy Kodeks cywilny.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy w Wilczycach

ZASTĘPCA PREZESA
regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rekas